

ด่วนที่สุด

ที่ กษ ๐๒๐๔/๗๘๖๖

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐

๗ สิงหาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความเห็นชอบและอนุมัติให้ลงนามในร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการเกษตรระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แห่งราชอาณาจักรไทย กับกระทรวงเกษตรแห่งสาธารณรัฐคาซัคสถาน

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการเกษตรระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แห่งราชอาณาจักรไทย กับกระทรวงเกษตรแห่งสาธารณรัฐคาซัคสถาน (Memorandum of Understanding between the Ministry of Agriculture and Cooperatives of the Kingdom of Thailand and the Ministry of Agriculture of the Republic of Kazakhstan on Agricultural Cooperation) ฉบับภาษาไทยและภาษาอังกฤษรวม ๘ แผ่น
๒. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนมาก ที่ กต ๑๔๐๓.๑/๑๙๐๙ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๗

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขอเสนอเรื่อง ขอความเห็นชอบและอนุมัติให้ลงนามในร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการเกษตร ระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แห่งราชอาณาจักรไทย กับกระทรวงเกษตรแห่งสาธารณรัฐคาซัคสถาน มาเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เนื่องจากเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ การประชุมคณะกรรมการร่วมทวิภาคีระหว่างคาซัคสถานและไทย ครั้งที่ ๓ ระหว่างวันที่ ๒๑ - ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๐ ณ กรุงอัสตานา สาธารณรัฐคาซัคสถาน โดยมีนายวีระศักดิ์ พุทธะกุล รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ (ขณะนั้น) และนายบิรชาน นูริมเบตอฟ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงแรงงานและการคุ้มครองทางสังคมของประชากรคาซัคสถาน เป็นประธานร่วมการประชุมฯ โดยที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้มีการจัดทำบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการเกษตรระหว่างคาซัคสถานและไทย โดยต่อมาฝ่ายคาซัคสถานได้เสนอร่างบันทึกความเข้าใจฯ ให้ฝ่ายไทยพิจารณา เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๑ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ทำให้มีการชะลอการจัดทำบันทึกความเข้าใจ

๑.๒ ตั้งแต่ปี ๒๕๖๔ จนถึงปัจจุบัน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์แห่งราชอาณาจักรไทย และกระทรวงเกษตรแห่งสาธารณรัฐคาซัคสถานได้แลกเปลี่ยนร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการเกษตรผ่านช่องทางทางการทูต และสถานเอกอัครราชทูตสาธารณรัฐคาซัคสถาน ประจำประเทศไทย

๑.๓ เมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๗ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้รับการประสานจากสถานเอกอัครราชทูตสาธารณรัฐคาซัคสถาน ประจำประเทศไทย ว่า ได้นำส่งร่างโต้ตอบให้ฝ่ายไทยพิจารณา

ผ่านช่องทาง...

ผ่านช่องทางทางการทูต และแจ้งความประสงค์ให้มีการลงนามในร่างบันทึกความเข้าใจ ในวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๗ ณ สาธารณรัฐคาซัคสถาน ในช่วงระหว่างการเดินทางเยือนสาธารณรัฐคาซัคสถานของนายภูมิธรรม เวชยชัย รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการเกษตร ระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แห่งราชอาณาจักรไทย กับกระทรวงเกษตรแห่งสาธารณรัฐคาซัคสถาน เป็นการลงนามในระดับรัฐมนตรี โดยร่างบันทึกความเข้าใจดังกล่าวไม่เป็นสนธิสัญญาระหว่างรัฐบาลทั้งสองฝ่าย และไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมาย ระหว่างประเทศ รวมทั้งไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ อย่างไรก็ตาม ร่างบันทึกความเข้าใจ ฉบับนี้ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและการ ดำเนินการของหน่วยงานต่าง ๆ ของไทย จึงเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาตามนัยมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๕๘

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

กระทรวงเกษตรแห่งสาธารณรัฐคาซัคสถาน เสนอให้มีการลงนามในวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๗ ในช่วงระหว่างการเดินทางเยือนสาธารณรัฐคาซัคสถานของนายภูมิธรรม เวชยชัย รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงพาณิชย์ หรือช่วงปลายเดือนสิงหาคม ๒๕๖๗

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย

๔.๑ เป็นกรอบความร่วมมือด้านการเกษตรระดับกระทรวง ลงนามโดยรัฐมนตรีของทั้งสองฝ่าย โดยร่างบันทึกความเข้าใจ ไม่กระทบต่อภาระผูกพันภายใต้ข้อตกลงทวิภาคีที่มีอยู่ และไม่มีจุดมุ่งหมาย เพื่อสร้างสิทธิ หรือภาระผูกพันทางกฎหมายของทั้งสองฝ่าย

๔.๒ วัตถุประสงค์ เพื่อเสริมสร้างและส่งเสริมการค้าและการถ่ายทอดเทคโนโลยี การแลกเปลี่ยนข้อมูล ความร่วมมือทางวิทยาศาสตร์และทางวิชาการในสาขาการเกษตรระหว่างผู้เข้าร่วม ทั้งสองฝ่าย โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติต่อความร่วมมือในสาขาอื่น ๆ ซึ่งอาจมีการพิจารณาในอนาคต อาทิ การแลกเปลี่ยนนักวิชาการและนักวิจัย การวิจัยร่วมด้านการเกษตร การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การส่งเสริม การติดต่อระหว่างหน่วยงานและองค์กรของภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องในด้านการเกษตร การพัฒนาด้านการตลาด และการส่งเสริมความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างประเทศ ครอบคลุมการพัฒนาด้านการเกษตร ทั้งสัตว์ ประมง พืช การชลประทาน การบริหารจัดการดินและน้ำ และการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม การพัฒนากลุ่มเกษตรกรและสหกรณ์ การเกษตร การพัฒนาความร่วมมือด้านความมั่นคงทางอาหารและความปลอดภัยทางอาหาร รวมทั้งสุขอนามัย และสุขอนามัยพืช และมาตรฐานอาหาร เป็นต้น รวมทั้งความร่วมมือด้านอื่น ๆ ที่ทั้งสองฝ่ายเห็นชอบร่วมกัน

๔.๓ กลไกการดำเนินการ มีการจัดตั้งคณะทำงานร่วมด้านการเกษตร (Joint Agriculture Working Group: JAWG) เป็นกลไกหรือเป็นประจำทุก ๒ ปี โดยประธานทั้งสองฝ่ายจะเป็นผู้บริหารระดับสูง เพื่อหารือกิจกรรมที่จะดำเนินการภายใต้บันทึกความเข้าใจฉบับนี้ ติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงาน พร้อมทั้ง ให้คำแนะนำและแนวทางที่เป็นไปได้ในการแก้ปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ

๕. ความเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๕.๑ กระทรวงการต่างประเทศมีข้อคิดเห็น รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ ดังนี้

๑) ไม่มีข้อขัดข้องต่อสารัตถะและถ้อยคำโดยรวมของร่างบันทึกความเข้าใจ หากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่อง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาแล้ว เห็นว่า มีความเหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายและผลประโยชน์ของไทย สามารถปฏิบัติได้ภายใต้อำนาจหน้าที่ ตามกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับที่มีอยู่ในปัจจุบัน ตลอดจนสอดคล้องกับพันธกรณีของไทยภายใต้ความตกลง ระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการนี้ไว้แล้ว

๒) ร่างบันทึกความเข้าใจ มีสาระสำคัญเป็นการกระชับและเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างกันด้านการเกษตรในมิติต่าง ๆ อาทิ การค้า การถ่ายทอดเทคโนโลยี การแลกเปลี่ยนข้อมูล วิชาการ และวิทยาศาสตร์ โดยเน้นการพัฒนากลุ่มและสหกรณ์ของเกษตรกร ความมั่นคงและความปลอดภัยทางอาหาร การค้าสินค้าเกษตร การร่วมมือกับองค์การระหว่างประเทศและองค์กรระดับภูมิภาค และด้านอื่น ๆ ที่จะตกลงร่วมกันต่อไป ผ่านการดำเนินกิจกรรม อาทิ แลกเปลี่ยนบุคลากร จัดทำโครงการวิจัยร่วมด้านการเกษตร ดำเนินโครงการพัฒนาบุคลากร ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ในด้านการเกษตรระหว่างภาคเอกชนกับภาครัฐ และการจัดตั้งคณะทำงานร่วม โดยไม่มีถ้อยคำหรือบริบทใดที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ กอปรกับวรรค ๑๐ ระบุว่า “บันทึกความเข้าใจฉบับนี้ไม่ก่อให้เกิดหน้าที่ตามกฎหมายระหว่างประเทศ” ดังนั้น ร่างบันทึกความเข้าใจ จึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญฯ

๕.๒ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์และกระทรวงเกษตรแห่งสาธารณรัฐคาซัคสถานได้หารือและปรับปรุงร่างสุดท้ายของบันทึกความเข้าใจ ตามข้อเสนอแนะของกระทรวงการต่างประเทศ และตามที่ทั้งสองฝ่ายเห็นว่ามีความชัดเจนและความเหมาะสมแล้ว

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาแล้ว เห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณา ดังนี้

๖.๑ ให้ความเห็นชอบร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการเกษตรระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แห่งราชอาณาจักรไทย กับกระทรวงเกษตรแห่งสาธารณรัฐคาซัคสถาน ทั้งนี้ หากก่อนลงนามมีความจำเป็นที่จะต้องแก้ไขปรับปรุงถ้อยคำของร่างบันทึกความเข้าใจ ในส่วนที่มีสาระสำคัญ หรือไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของไทย ขอให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์สามารถดำเนินการได้โดยไม่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้ง

๖.๒ อนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์หรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นผู้ลงนามในร่างบันทึกความเข้าใจดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ร้อยเอก

(ธรรมนัส พรหมเผ่า)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักการเกษตรต่างประเทศ

โทร. ๐-๒๒๘๑-๘๖๕๐

โทรสาร ๐-๒๒๘๑-๖๔๔๖

E-mail: bofaa3@moacbofaa.com